

O PERIGO DA CONFORMACIÓN DE DÚAS SOCIEDADES EN RAZÓN DE LINGUA

- Segundo o Movemento de Renovación Pedagóxica NOVA ESCOLA GALEGA, o novo *Decreto para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia* fará imposible, desde un punto de vista estritamente pedagóxico, dar cumprimento ao previsto na lexislación educativa sobre competencia lingüística.
- A normativa proposta despreza absolutamente toda a armazón lexislativa construída ao longo de tres décadas, en especial o Plan Xeral de Normalización da Lingua Galega aprobado por unanimidade polo Parlamento Galego en 2004.
- O feito de que as Matemáticas deban deixar de impartirse en galego converte en papel mollado o establecido no Plan Xeral de Normalización sobre esta materia, pois nel, textualmente, establécese que se *tenderá a que entre as materias que se impartan en galego figuren as Matemáticas e a Tecnoloxía...*
- Lembra NOVA ESCOLA GALEGA que o galego, como lingua propia de Galicia e como variedade recesiva debe ser o idioma primeiro e principal do currículo, o centro de gravidade do sistema, tal e como reiteradamente recollen as leis, as sentenzas e a propia pedagogía.
- O tratamento aparentemente “igualitario” diante de realidades lingüísticas moi desiguais no seu carácter, desenvolvemento, presenza social e problemática, só pode traer como consecuencia un maior retroceso para a lingua galega e a conformación de dúas sociedades diferenciadas por razón de lingua.
- NOVA ESCOLA GALEGA reitera o seu chamamento ás familias galegas para que eviten que os seus fillos e fillas se vexan privados da oportunidade de acadar a debida competencia lingüística, tamén en galego.

[Acceso ao documento de análise NEG Opina - abril 2010.](#)

Santiago, 6 de abril

O Movemento de Renovación Pedagóxica NOVA ESCOLA GALEGA, colectivo do que partiu o único proxecto global existente ata o momento sobre a normalización lingüística no ensino (www.nova-escola-galega.org), diante da presentación por parte do goberno do *Borrador do proxecto de decreto para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia*, que será debatido durante estes días polo plenario do Consello Escolar de Galicia, quere facer públicas as seguintes reflexións sobre o mesmo.

Sobre a cuestión da imposición

En primeiro lugar NOVA ESCOLA GALEGA reitera a súa defensa da normativa actual en materia lingüística, a pesar de considerala en exceso limitada. E faino ante a intoxicación e a intención galegófoba desa minoría que, amparada e asumida polo actual goberno, pretende realmente **a conformación de dúas sociedades diferenciadas en razón da lingua**. De todos os “argumentos” que fornece o goberno sobre este anteproxecto, que pretende aprobar contra o parecer todas as demais forzas políticas galegas, institucións, organizacións e entidades de diferente tipo, o único que se sostén é precisamente o do compromiso electoral que adquiriu irresponsablemente o agora presidente na procura dunha puñada de votos.

Toda a armazón lexislativa en materia lingüística perseguiu ata o momento, en todos os casos, a protección do galego, a ampliación de espazos de uso e de falantes e a necesaria

progresividade no camiño da súa plena normalización. Ata chegarmos a esta nova legislatura na que, contrariamente aos datos empíricos, ás leis e á historia, **por primeira vez se inicia un camiño regresivo e se desbota a propia esencia da normalización.**

Que non había imposición do galego nin un conflito xeral por mor do idioma coa norma vixente no momento electoral -os ensinantes sabémolo de primeira man- demóstrao a simple observación da realidade e os propios datos. Na enquisa do CIS sobre as eleccións 2009, tocante á cualificación sobre o labor a respecto da lingua galega, os resultados foron estes: MB (0.8), B(34,6), R(31.0), M(17.4), MM(4.1). E ademais, dos que opinaban MB e B, o 28,3% eran votantes do PP. Estes datos debe coñecerlos o goberno e non parece, polo tanto, que esa razón esgrimida sexa realmente a causa desta acción única contra o idioma propio. A razón da obsesión enfermiza contra o galego máis ben habería que atopala nun **ensaio con vistas a unha política no estado que o leve a posicións sobre as linguas aparentemente superadas na época democrática.** É dicir, Galicia como campo de probas, sen importar o noso futuro e o da nosa lingua.

Chama a atención que o PP renegue absolutamente das accións de goberno promovidas no seu día polo seu propio partido no goberno. A máis singular delas probablemente a constitúe a promoción dun grande acordo parlamentario que se deu no ano 2004 na forma dun **Plan Xeral de Normalización da Lingua Galega** aprobado unanimemente no Parlamento de Galicia. **O actual presidente era daquela nada máis e nada menos ca vicepresidente do goberno promotor.**

Por outra parte, as xustificacións mediáticas do Conselleiro, nas que afirmou sen arrubiar que “o 60% dos centros imparte máis da metade en galego e a sociedade recházao” e que “o 20% imparte máis do 80% en galego” (segundo a inspección), non fan máis ca afondar na **enorme falsificación da realidade** que está no substrato desta desfeita.

A propósito disto, o goberno galego, nin falou con todos, nin negociou con ninguén, e atópase absolutamente **en solitario contra o mundo,** unicamente soportado por unha exigua maioría parlamentaria. Se cadra o dato máis relevante da maldade da proposta de decreto é que a propia Galicia Bilingüe indica que “vai na dirección correcta”.

Sobre o anteproxecto presentado

A primeira conclusión que se tira da lectura da proposta é que, xustificándose nas propias leis que protexen a lingua, desenvolve groseiramente un **articulado contrario ao espírito e á letra** das mesmas. A segunda é que introduce **elementos novos e de fondo calado** na situación actual e no futuro do idioma no tocante ao sistema educativo. A terceira, que parte de **criterios arbitrarios e alleos á educación.** A cuarta conclusión atinxe á sorprendente **ausencia de criterios pedagóxicos e mesmo sociolingüísticos** no seu baseamento.

O establecemento por primeira vez dun tope para o uso do galego, sendo como é a lingua minorizada e necesitada de protección, constitúe un punto de inflexión moi negativo para a normalización da lingua. Cómpre lembrar que **o galego,** como lingua propia de Galicia e como variedade recesiva **debe ser o idioma primeiro e principal do currículo,** o centro de gravidade do sistema, tal e como reiteradamente recollen as leis, as sentenzas e a propia pedagogía.

A proposta normativa non establece criterios nin procesos para a **educación infantil** e asegura, de facto, a **perda do galego,** especialmente no ámbito urbano, tratándose esta dunha etapa fundamental para a adquisición lingüística.

A falta de regulación precisa das áreas en que a lingua galega sexa vehicular e a introdución dunha consulta vinculante para a determinación da lingua a utilizar (só o profesorado) por parte das familias, ignorando radicalmente os órganos de goberno dos

centros escolares, introduciría nestes un moi **alto grao de conflictividade** que non existe na actualidade.

E alí onde a administración se decide a regular, aplica novamente unha orientación diglósica formulando a docencia (só a docencia) en galego coa **exclusión das áreas de ámbito científico-tecnolóxico, que reservaría para o castelán**. Outórgalle ao ensino un papel de obrigada complicidade cos prexuízos sobre a lingua no canto de contribuír á súa superación.

Historicamente foi o traballo individual e colectivo do profesorado o que veu mantendo e incrementando a presenza do idioma nos centros. Coa nova normativa, **o profesorado quedaría situado de novo fóra de xogo**, coma en tempos pretéritos que cremos superados, xa que se despreza todo o traballo desenvolvido nestes anos. Mentres o PXNLG consideraba este aspecto un activo, unha fortaleza no camiño da normalización, esta proposta convérteo nunha carga, nun pasivo que habería que desactivar.

Como corolario desta situación, a liberdade proclamada para o alumnado, que pode usar a lingua da súa preferencia, deixa exclusivamente nas mans do profesorado, non do conxunto do sistema, a **misión imposible de procurar a adquisición de competencias** naquela lingua que, a xuízo dos estudantes, é prescindible. Pero é que a administración debe amparar o profesorado no cumprimento dos obxectivos que marca a lei para a adquisición das competencias, facilitando un traballo serio neste ámbito.

O anteproxecto no seu contexto

Se a proposta normativa que se pretende converter en decreto para o ensino encerra as medidas máis regresivas para a normalización do galego neste eido, **o contexto governamental no que se insire non é menos preocupante**. Así, nos últimos tempos podemos asistir, día si e día tamén, a auténticas provocacións contra o idioma. Dende as deturpacións toponímicas do conselleiro de Cultura (“Desván de los Monjes”), pasando pola ousadía sen límites do presidente Feijoo citando nin máis nin menos que a Castelao traducido ao castelán e nada máis e nada menos ca no Parlamento de Galicia, ou polas intolerables declaracións públicas do SXPL A. Lorenzo (“No se puede legislar a favor del gallego en la enseñanza”), ata as adoitadas arroutadas do Valedor do pobo, configuran, como dicimos, un contexto nada prometedor para o idioma.

A única solución factible para intentar amañar no que se poida este despropósito pasa pola **retirada desta proposta de decreto e por retomar o consenso lingüístico** no ámbito parlamentario, partindo do punto de encontro do 2004, o Plan Xeral de Normalización da Lingua Galega.

E se cadra, por algunha **dimisión que permita poñer á fronte deste proceso persoas que teñan a dignidade suficiente** para levalo a cabo.